

Miljøtilladelse til STATIONSVEJ 19 6500 VOJENS

Jf. § 16 b stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

(LBK nr. 256 af 21/03/2017)

18. juli 2018

Haderslev Kommune

Datablad

Kontaktoplysninger	
Ansøgers navn og adresse	Jesper Meyenburg Stationsvej 19 6500 Vojens Mobil: 40186309 E-mail: jm@js-stables.dk
Ansøgers CVR	Cvr-nr. 38755994 P-nr. 1022594660
Ansøgers CHR	-
Kontaktperson	Jesper Meyenburg
Ansøgers konsulent	Sønderjysk Landboforening Peter Aalykke Jensen Tlf.nr.: 73202869 E-mail: paj@slf.dk
Ejer	Jesper Meyenburg
Ejendom	
Ejendommens adresse	Stationsvej 19 6500 Vojens
Ejendomsnummer	5100018510
Matr. Nr.	Matr. nr. 8 Over Jerstal, Vedsted
Tilsynsmyndighed	Haderslev Kommune
Journal nr.	18/13443
Ansøgnings-id	Skema nr. 203916 version 1

Indholdsfortegnelse

1	Baggrund	5
2	Ikke-teknisk resume	5
3	Afgørelse om miljøtilladelse	7
3.1	Dispensation	7
3.2	Afgørelsen	8
3.3	Offentlighed og høring	9
3.4	Klagevejledning	9
4	Vilkår	12
4.1	Generelle vilkår	12
4.2	Vilkår vedrørende anlægget	12
4.3	Vilkår vedrørende egenkontrol	14
5	Miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurderinger	15
5.1	Generelt	15
5.2	Husdyrbrugets anlæg	15
5.2.1	Staldanlæg	15
5.2.2	Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav	16
5.2.3	Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold	17
5.2.4	Produktionsareal	19
5.2.5	Husdyrgødning	20
5.2.6	Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter	20
5.2.7	Jord, grundvand, overfladevand	21
5.2.8	Lugt	21
5.2.9	Støjkloder og rystelser	22
5.2.10	Støv	23
5.2.11	Fluer og skadedyr	23
5.2.12	Transport, til- og frakørsler	23
5.2.13	Lys	23
5.2.14	Affald	24
5.2.15	Uheld	24
5.2.16	Ophør	24
5.3	Egenkontrol	24
5.4	Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi	25
5.5	Samlet vurdering	25
	Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning	26
	Bilag 2: Situationsplan	27
	Bilag 3A: Staldindretning, stald 3	28
	Bilag 3B: Staldindretning, stald 7	29
	Bilag 4: Naboerklæring	30

Bilag 5: Naturvurdering.....	31
Bilag 5a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg.....	37
Bilag 5b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg.....	38
Bilag 5c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg.....	39
Bilag 5d – Kort over § 3 natur ved anlæg.....	40
Bilag 5e – Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg.....	41
Bilag 5f – Potentielle bilag IV arter.....	42
Bilag 6 – Skridtmaskine.....	45

1 Baggrund

Jesper Meyenburg ansøger om § 16 b miljøtilladelse efter husdyrbrugloven¹ for at kunne udvide hesteholdet på ejendommen Stationsvej 19, 6500 Vojens.

Ansøgningen om § 16 b tilladelse er indkommet den 28. marts 2018 med skemanr. 203916.

Ejendommen har tidligere haft dyrehold, men de er ophørt senest i 2000. Ejendommen har i foråret 2018 etableret et hestehold på op til 14 hestebokse i eksisterende bygning. Produktionsarealet er på 180 m², og Haderslev Kommune har den 12. marts 2018 meddelt anmeldeafgørelse iht. § 70 i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der søges nu om udvidelse af produktionsarealet til 354 m² i to eksisterende bygningsrum. Desuden skal der opføres en overdækket møddingsplads og etableres en skridtmaskine.

Tilladelsen omfatter:

- Stald 2 med dybstrøelse på 180 m² produktionsareal (stald i alt 418 m²)
- Ny stald 3 med dybstrøelse på 44 m² (stald i alt på 105 m²)
- Ny stald 7 med dybstrøelse på 130 m² (stald i alt på 218 m²)
- Ny møddingsplads, overdækket, på 300 m²
- Ny møddingsaftbeholder på 8 m² (21,4 m³)
- Ny skridtmaskine på 320 m²

Produktionsarealet for fast husdyranlæg er på i alt 354 m². Da det er over 200 m² produktionsareal til heste, kræver udvidelsen miljøtilladelse efter § 16. Ammoniakemissionen er på 310 kg NH₃-N. Da det er under 3.500 kg, skal miljøtilladelsen være en § 16 b stk. 1. Da emissionen desuden er under 750 kg, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet for ammoniakemission.

Med den nye lovgivning fra 2017 ændres miljøtilladelser fra at være baseret på antal producerede dyr om året til at være baseret på antal m² produktionsareal samt de ansøgte dyretyper. Det maksimale antal dyr i produktionsarealet er fremover udelukkende reguleret af de til enhver tid gældende dyrevelfærdsregler.

2 Ikke-teknisk resume

Produktion

På Stationsvej 19 vil der starte en virksomhed ved navn "JS Stables", som beskæftiger sig med alt fra føl til heste på højere niveau, men hovedparten af arbejdet består i uddannelse af heste, klargøring til kåringer, stævnedeltagelse og salg.

Hestene vil stå på dybstrøelse (halm), og der vil blive udmuget hver 2. eller 3. uge.

Møddingen vil blive lagt ud på den nye møddingsplads, hvor der er afløb til en opsamlingsbeholder. Møddingen aftages af Rikke og Bjarne Jensen i/s, CVR 26348994.

Hestene fodres med wrapphø og kraftfoder. Fodret opbevares i en silo, og wrapballerne opbevares på et nærtliggende græsareal.

Tilladelsen omfatter:

- Stald 2 med dybstrøelse på 180 m² produktionsareal (stald i alt 418 m²)

¹ Bekendtgørelse nr. 256 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. af 21/03/2017

- Ny stald 3 med dybstrøelse på 44 m² (stald i alt på 105 m²)
- Ny stald 7 med dybstrøelse på 130 m² (stald i alt på 218 m²)
- Ny møddingsplads, overdækket, på 300 m²
- Ny møddingsaftbeholder på 8 m² (21,4 m³)
- Ny skridtmaskine på 320 m²

Placering

Der opføres ikke nye bygninger, men der indrettes produktionsanlæg i et tidligere depotrum i den eksisterende stald samt i det tidligere maskinhus. Der bliver også opført en ridehal, som ikke indeholder produktionsareal og en skridtmaskine. Desuden etableres en overdækket møddingsplads umiddelbart syd for ridehallen. Der er indhentet landzonetilladelse til ridehallen.

Afstandskravene overholdes, bortset fra afstanden til naboskel ud mod åben mark. Haderslev Kommune meddeler dispensation fra afstandskravet.

Ammoniak

Da ammoniakemissionen fra hesteholdet inde i stalden er under 750 kg, er der ikke krav om overholdelse af BAT-niveauet (bedste tilgængelig teknologi) for ammoniakemission. Der er heller ikke andre BAT-krav til husdyrholdet.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at give anledning til væsentlig påvirkning af ammoniakfølsomme naturtyper. Det nærmeste Kategori 1 område er en elle- og askeskov 6,4 km nordøst for ejendommen, hvor beregning af totalammoniakdepositionen viser 0,0 kg NH₃-N. Det nærmeste Kategori 2 område er et overdrev 2 km sydøst for ejendommen, som modtager 0,0 kg N. De udpegede Kategori 3 områder er en mose 620 m mod syd og en potentielt ammoniakfølsom skov 790 m mod øst. Mosen modtager 0,0 kg NH₃-N og skoven 0,0 kg NH₃-N i merdeposition. Den fastlagte depositionsgrænse på 1,0 kg N bliver derved overholdt for begge.

Af øvrige § 3-områder har Haderslev Kommune udpeget en sø 440 m mod nordvest, som modtager 0,1 kg NH₃-N i totaldeposition. Merdepositionen er 0,1 kg N, og det vurderes, at husdyrholdet ikke vil medføre nogen tilstandsændring på søen.

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV.

Lugt

Lugten fra staldene er for lav til, at husdyrgodkendelse.dk kan beregne lugtgenestandarderne til de tre områdetyper: enkeltbolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Det vurderes derfor, beboelserne ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

Øvrigt

Det forventes desuden, at antallet af transporter samt støv, støj, lys og skadedyr ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

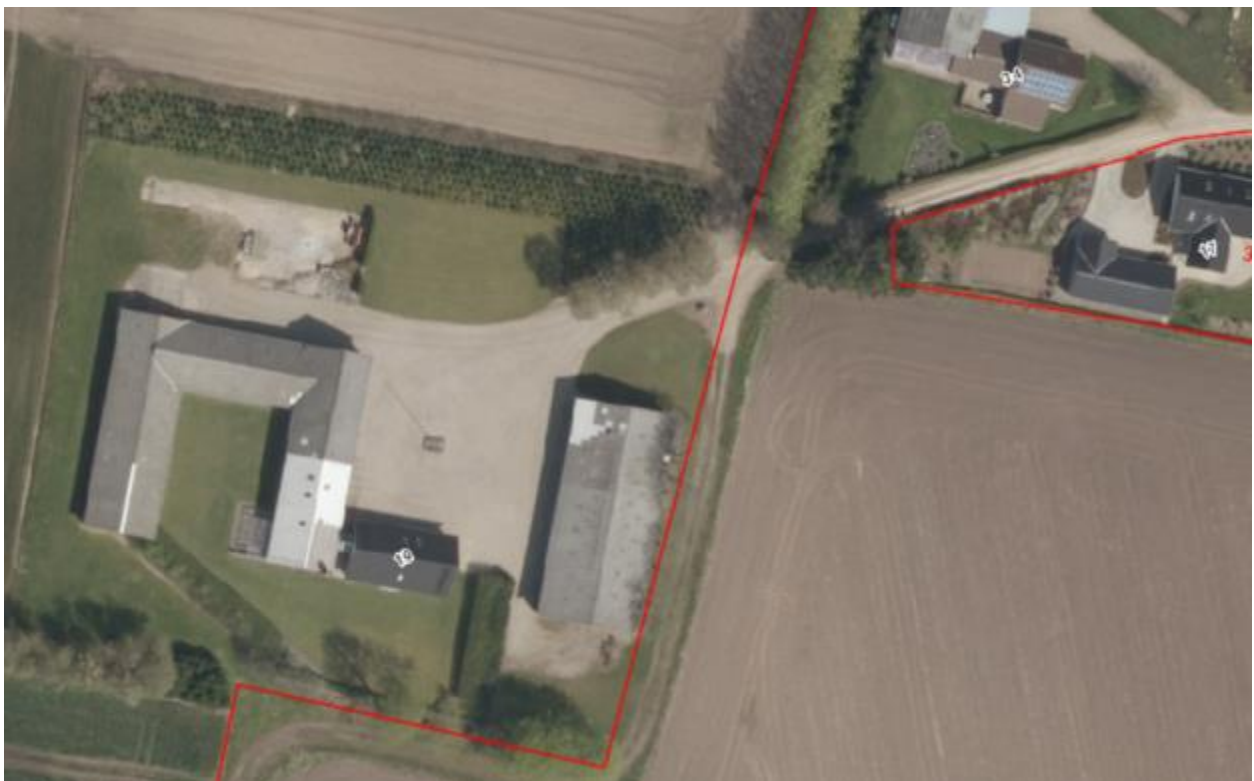
Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når godkendelsens vilkår overholdes.

3 Afgørelse om miljøtilladelse

3.1 Dispensation

Ansøgt

Afstandskravet i Husdyrgodkendelseslovens § 8 er mindst 30 m fra stald til naboskel. I dette tilfælde er der fra det eksisterende maskinhus, der skal anvendes som stald 7, stort set 0 meter, se figur 1. Der ønskes dispensation fra afstandskravet, så den eksisterende bygning kan anvendes til husdyrhold.

Figur 1: Der er 0 m fra ønsket stald til naboskel

Miljøportalens arealinfo. © Geodatastyrelsen | © SDFE | © COWI

Vurderet:

Dispensationsansøgningen er begrundet i et ønske om at kunne anvende en bygning til stald, som hidtil har været maskinhus, i stedet for at bygge nyt.

Afstandskravet til naboskel er begrundet i hensynet til beboerne overfor synsindtryk, lugt og skadedyr fra stalden. Naboens beboelse (Stationsvej 34) ligger 85 m fra stald 7. Haderslev Kommune vurderer, at synsindtrykket ikke vil ændre sig fra den nuværende tilstand, da der er tale om indretning i en eksisterende bygning. Der vil dog komme lugt og risiko for støv og fluer fra staldens hestehold, men da der er åben mark på den anden side af naboskellet, vurderes dette ikke at medføre gener for naboen. Afstandskravet til naboens beboelse er på 50 m, hvilket overholdes.

Ansøger har indhentet naboerklæring nabohøring i forbindelse med ansøgningen om dispensation, og naboen erklærer sig indforstået med, at afstandskravet ikke overholdes (se Bilag 4).

Med baggrund i ovenstående meddeler Haderslev Kommune i medfør af Husdyrgodkendelseslovens § 9, stk. 3 dispensation fra kravet i § 8, stk. 1, nr. 7 vedrørende afstand fra stald til naboskel, og der stilles i den forbindelse vilkår vedrørende lugt, støj og støv.

Haderslev Kommune vurderer, at stalden ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, skov-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

3.2 *Afgørelsen*

Haderslev Kommune meddeler miljøtilladelse efter § 16 b stk. 1 i husdyrgodkendelsesloven¹ på Stationsvej 19, 6500 Vojens ved Jesper Meyenburg, cvr 32048706.

Afgørelsen omfatter miljøtilladelse af

- Stald 2 med dybstrøelse på 180 m² produktionsareal (stald i alt 418 m²)
- Ny stald 3 med dybstrøelse på 44 m² (stald i alt på 105 m²)
- Ny stald 7 med dybstrøelse på 130 m² (stald i alt på 218 m²)
- Ny møddingsplads, overdækket, på 300 m²
- Ny møddingsaftbeholder på 8 m² (21,4 m³)
- Ny skridtmaskine på 320 m²

Tilladelsen meddeles på de vilkår, der fremgår af kapitel 4.

Miljøtilladelsen gives under forudsætning af, at vilkårene i kapitel 4 og de til enhver tid gældende regler på området overholdes, også selv om reglerne evt. skærpes i forhold til denne tilladelse (se Bilag 1).

Det er Haderslev Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer for ammoniakdeposition på naturområder og for lugt
- Ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- Ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller af rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Med denne tilladelse har Haderslev Kommune ikke taget stilling til eventuelle tilladelser og godkendelser efter anden lovgivning, som for eksempel byggeloven, miljøbeskyttelsesloven eller arbejdsmiljøloven.

Jævnfør §§ 39 - 41 i Husdyrloven, skal en § 16 b miljøtilladelse ikke revurderes.

Miljøtilladelsen skal være udnyttet senest 6 år efter meddelelsesdatoen dvs. senest den 18. juli 2024. Hvis miljøtilladelsen derefter ikke udnyttes helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, som ikke har været udnyttet i de pågældende tre år.

Dato for tilladelsen: 18. juli 2018

Håkon Karlsen

Miljømedarbejder

Erhverv, Haderslev Kommune

Journal nr.: 18/13443
Udarbejdet af: Grete Mørch Sørensen, NIRAS

3.3 *Offentlighed og høring*

Høring af naboer og parter

For 16 b. Naboer til ejendommen blev orienteret om udkast til miljøtilladelse den 29. juni 2018 med en frist på 2 uger til at indsende bemærkninger.

Der indkom ingen bemærkninger:

3.4 *Klagevejledning*

Miljøtilladelsen af Stationsvej 19, 6500 Vojens i henhold til § 16 b stk. 1 i Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, vil blive offentliggjort den 18. juli 2018 på hjemmesiden Digital MiljøAdministration, dma.mst.dk. Du skal søge på adressen under offentliggørelser.

Klagefristen er fire uger fra offentliggørelsen, hvilket betyder, at en eventuel klage skal være modtaget senest onsdag den 15. august 2018. Ansøger vil ved klagefristens udløb få besked om kommunen har modtaget klager.

Det er muligt for enhver med individuel væsentlig interesse i en sag at påklage afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevarerklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Haderslev Kommune, som har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Klager betaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoners og 1.800 kr. for virksomheders og organisationers vedkommende (2016-niveau).

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Haderslev Kommune, Teknik og Miljø, Simmerstedvej 1A, 1., 6100 Haderslev eller teknikmiljoe@haderslev.dk. Haderslev Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage over miljøtilladelsen har som udgangspunkt ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Udnyttelse af miljøtilladelsen kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, der er fastsat i denne tilladelse. Udnyttelsen af miljøtilladelsen sker på eget ansvar, idet Miljø- og Fødevarerklagenævnet i tilfælde af klage kan ændre eller ophæve en miljøtilladelse.

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrgodkendelsesloven. Ønskes afgørelsens gyldighed afprøvet ved domstolene, skal sagen være anlagt inden 6 måneder efter miljøtilladelsen er offentliggjort eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at den endelige administrative afgørelse foreligger.

Haderslev Kommune gør opmærksom på, at der i medfør af Offentlighedslovens § 7² er mulighed for aktindsigt i sagen. Tidspunktet for eventuelt gennemsyn af sagen kan aftales telefonisk med Haderslev Kommune på 74 34 21 45.

Underretning

Orientering om denne afgørelse er sendt til følgende:

Som brev til implicerede parter:

- Jesper Meyenburg, Stationsvej 19, 6500 Vojens
e-mail: jm@js-stables.dk
- Per Christiansen, Stationsvej 34, 6500 Vojens

Som brev til naboer indenfor lugt konsekvenszonen DER ER INGEN ZONE, da ammoniakemissionen fra hesteholdet inde i stalden er under 750 kg, er der ikke krav om naboerhøring.

Som brev til matrikulære naboer:

Dsv Road A/S	Vojensvej 4B	6500	Vojens
Ole Nørkær Mikkelsen	Hulvej	6500	Vojens
Jens Anker Frandsen	Stationsvej 32	6500	Vojens
Jette Frandsen	Stationsvej 32	6500	Vojens
Per Christiansen	Stationsvej 34	6500	Vojens
Anne Sharmalie Møller Mikkelsen	Vojensvej 4	6500	Vojens
Kim Nørkær Mikkelsen	Vojensvej 4	6500	Vojens

Som e-mail med vedhæftet fil:

- Ansøgers konsulent: Sønderjysk Landboforening, v/Peter Aalykke Jensen
e-mail: paj@slf.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København
e-mail: dn-haderslevsager@dn.dk
- Det Økologiske råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N
e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- DOF, Vesterbrogade 140, 1620 København V.
e-mail: natur@dof.dk

Som e-mail med link til hjemmesiden dma.mst.dk:

- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Syd, Nytorv 2, 1. sal, 6000 Kolding
e-mail: sesyd@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia
e-mail: mail@dkfisk.dk

² Lov om offentlighed i forvaltningen - [LOV nr 606 af 12/06/2013](#).

- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup
e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd
e-mail: ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 12188, 1017 København K.
e-mail: fbr@fbr.dk
- Lokalfd. Danmarks Naturfredningsforening Haderslev, Bent Karlsson, Højgårdsvej 9, Brøndlund, 6500 Vojens
e-mail: bent.karlsson@hotmail.com
- Lokalfd. Danmarks Sportsfiskerforbund v/ Morten Ringive
e-mail: mri@fleggaard.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten
e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- DOF Sønderjylland v/ Jørn V. Sørensen, Kongevej 64, 6100 Haderslev
e-mail: haderslev@dof.dk

4 Vilkår

Tilladelsen gives under forudsætning af, at produktionen opfylder følgende vilkår:

4.1 *Generelle vilkår*

1. Tilladelsen omfatter de landbrugsmæssige aktiviteter, der er knyttet til bygningerne på ejendommen Stationsvej 19, 6500 Vojens.
2. Det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at vilkårene overholdes. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem, der er ansvarlig for husdyrbrugets drift, skal meddeles til Haderslev Kommune.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøtilladelse på ejendommen.

4.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Placering af nye stalde/staldanlæg

4. Der kan etableres et nyt produktionsareal til heste på 44 m² i eksisterende stald, bygning 3 (se placering på Bilag 2).
5. Der kan etableres et nyt produktionsareal til heste på 130 m² i eksisterende maskinhus, bygning 7 (se placering på Bilag 2).
6. De nye staldafsnit skal opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav til fast bund med afløb til opsamlingsbeholder. Alternativt skal følges byggebladet for løsdriftstalder til ammekvæg nr. 095.03-01/2009 med den virkning, at afløb til opsamlingsbeholder kan undlades.
7. Der kan anbringes en skridtmaskine på ca. 20 m i diameter (320 m²) med placering som vist på Bilag 2.

Produktionsareal

8. Husdyrbrugets produktionsareal, staldsystem og teknologi samt dyrearter og dyretyper skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende stald	418	Naturlig ventilation	3 m	(#54159) Heste. Dybstrøelse	0	180
Eksisterende stald 2	105	Naturlig ventilation	3 m	(#54163) Heste. Dybstrøelse	0	44
Nyt staldafsnit	218	Naturlig ventilation	3 m	(#54190) Heste. Dybstrøelse	0	130
Sum						354

(Eksisterende stald = bygning 2, Eksisterende stald 2 = bygning 3, Nyt staldafsnit = bygning 7 på Bilag 2)

Husdyrgødning

9. Der kan etableres en ny møddingsplads på 300 m² med placering som vist på Bilag 2. Møddingspladsen kan være overdækket.

10. Eventuel dybstrøelse i markstak skal placeres mindst 200 m fra nabobeboelser.

Jord, grundvand, overfladevand

11. Al vask af heste, maskiner, redskaber, foderanlæg, m.v. skal foregå på en støbt, fast plads, såfremt vaskevandet kan indeholde husdyrgødning, foderrester og lignende, og bortledning af spildevandet skal ske til en opsamlingsbeholder.
12. Tanke til opbevaring af olie/diesel skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand, og således at spild kan observeres og opsamles med kattegrus eller andet olieabsorberende materiale.
13. Olietanke skal være sikret mod påkørsel.

Støj

14. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A):

Tidspunkt	Støjgrænser	Reference tidsrum
Dag		
Mandag - fredag kl. 07 - 18	55 dB(A)	8 timer
Lørdag kl. 07 – 14	55 dB(A)	7 timer
Lørdag kl. 14 – 18	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdag kl. 07 - 18	45 dB(A)	8 timer
Aften		
Alle dage kl. 18 – 22	45 dB(A)	1 time
Nat		
Alle dage kl. 22 – 07	40 dB(A)	½ time

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer på ejendommens bygningsparcel, dog ikke støj fra f.eks. markdriften.

15. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støjmåling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder

udenfor virksomhedens grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen.

Lugt

16. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener så vidt muligt begrænses. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at bokse, gangarealer, striglepladser o.l. holdes rene og tørre. Stalde skal rengøres minimum én gang årligt.
17. Såfremt der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, skal bedriften udarbejde en handlingsplan for nedbringelse af generne. Planen skal accepteres af kommunen og derefter gennemføres.

Støv

18. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener uden for ejendommens eget areal. Vurderingen foretages af Haderslev Kommune.

Skadedyr

19. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.). Stalde, lagre og andre anlæg holdes i forsvarlig rottesikret stand, med henblik på at forhindre gode levemuligheder for rotter.
20. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning m.v.
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Institut for Agroøkologi. Retningslinjerne kan ses her: <http://www.dpil.dk/>

Lys

22. Udendørs belysning og lys fra stalde skal afskærmes, således at der ikke opstår væsentlige lysgener for omkringboende. Det er Haderslev Kommune, der afgør om en lyskilde eller brug af lys medfører væsentlige lysgener for omkringboende.

4.3 *Vilkår vedrørende egenkontrol*

23. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til relevant dokumentation for overholdelse af vilkårene. Det kan fx være i form af opgørelse af produktionsarealet, opbevaring af husdyrgødning, samt logbog for drift og vedligehold af staldsystemer.

5 Miljøteknisk beskrivelse og kommunens vurderinger

Den miljøtekniske beskrivelse danner grundlag for de vilkår, som meddeles i miljøtilladelsen. Vurderingen skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

5.1 *Generelt*

Haderslev Kommunes vurdering

Denne miljøtilladelse omfatter udelukkende anlægget på adressen Stationsvej 19, 6500 Vojens.

Kommunen stiller vilkår om, at det er den ansvarlige for driften af anlægget, der er ansvarlig for at overholde godkendelsen med vilkår. På godkendelsestidspunktet er det Jesper Meyenburg, der er ansvarlig for driften.

For at sikre, at tilladelsens vilkår er tilgængelige for de ansatte, stilles der vilkår om, at tilladelsen skal foreligge på ejendommen.

5.2 *Husdyrbrugets anlæg*

5.2.1 **Staldanlæg**

Ansøgers beskrivelse

På Stationsvej 19 vil der starte en virksomhed ved navn ”JS Stables”, som beskæftiger sig med alt fra føl til heste på højere niveau, men hovedparten af arbejdet består i uddannelse af heste, klargøring til kåringer, stævnedeltagelse og salg.

Der bliver plads til ca. 30 heste i boksene, og desuden anvendes luftefolde. Foldenes placering ses på figur 2.

Figur 2: Arealer, som eksempelvis inddrages til hestefolde. Fra § 70-afgørelsen 8/12. marts 2018.

Haderslev Kommunes vurdering

Ansøgt drift samt nudriften og 8-årsdriften:

Det tidligere husdyrhold på ejendommen ophørte i 2000, ifølge CHR-registeret. Nudrift og 8-års drift for produktionsarealet er derfor sat til 0 m². Der blev dog den 12. marts 2018 umiddelbart før denne ansøgning givet tilladelse via en anmeldeafgørelse til ca. 14 heste på 180 m² produktionsareal i stald 2. Ved at sætte nudrift og 8-års drift til 0 m², har ansøger indregnet worst case for merdeposition af ammoniak på naturområder.

Tilladelsen omfatter:

- Stald 2 med dybstrøelse på 180 m² produktionsareal (stald i alt 418 m²)
- Ny stald 3 med dybstrøelse på 44 m² (stald i alt på 105 m²)
- Ny stald 7 med dybstrøelse på 130 m² (stald i alt på 218 m²)
- Ny møddingsplads, overdækket, på 300 m²
- Ny møddingsaftbeholder på 8 m² (21,4 m³)
- Ny skridtmaskine på 320 m²

Situationsplan for ejendommen fremgår af Bilag 2.

Haderslev Kommune har den 16. maj 2018 meddelt landzonetilladelse til opførelse af en ridehal på 1460 m² umiddelbart vest for den eksisterende stald 2 (se bygning 1 på Bilag 2). Ridehallen er ikke omfattet af lovgivningen om produktionsareal for dyrehold iht. godkendelsesbekendtgørelsens Bilag 3 pkt. 3 nr. 2, idet hestene er opbundet i hallen i mindre end 2 timer ad gangen. Ridehallen er derfor ikke med i denne miljøtilladelse, og vurdering af placeringen og meddelelse af vilkår er foretaget i landzonetilladelsen. I forbindelse med denne miljøtilladelse bliver dyreholdet til et husdyrbrug, og opsætning af den ansøgte skridtmaskine omfattes af denne tilladelse. Hestene vil være i bygningen i mindre end 2 timer ad gangen, og skridtmaskinen er derfor ikke produktionsareal.

Der stilles vilkår om, at placering og størrelse af de nye staldanlæg i de eksisterende bygninger skal være som ansøgt.

Staldafsnittene skal som udgangspunkt have fast bund med afløb til en opsamlingsbeholder. Miljøstyrelsens Vejledning skriver imidlertid: ”Efter praksis kan stalde til ekstensivt hestehold også indrettes i overensstemmelse med byggebladet (for Etablering af løsdriftstalde uden fast bund til ammekøer, ungdyr m.v. på dybstrøelse) med den virkning, at de ikke skal leve op til kravet om afløb”.

Haderslev Kommune vurderer, at der skal være fast bund i staldene, men at der ikke behøver at være afløb til opsamlingsbeholder.

5.2.2 Husdyrbrugets lokalisering – afstandskrav

Haderslev Kommunes vurdering

Ejendommen ligger i landzone. Husdyrbrugets anlæg er beliggende umiddelbart syd for Over Jerstal mellem jernbanen og Vojensvej.

Afstandskrav i henhold til § 6 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i § 6 gælder for både etableringer og udvidelser.

Der etableres to nye produktionsarealer i eksisterende bygninger (stald 3 og stald 7), samt en ny møddingsplads.

Ejendommen er beliggende i landzone og uden for eksisterende eller fremtidigt byzone- eller sommerhusområde. Ejendommen ligger desuden ikke i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. Afstanden til disse områder er desuden mere end kravet på mindst 50 m.

Nærmeste byzone er Over Jerstal 170 m nord for stald 3, og nærmeste område i landzone med lokalplan til boligformål er længere væk.

Nærmeste nabo til stald 7 er Stationsvej 34, beliggende 85 m fra stalden. Afstandskravet på 50 m overholdes.

Afstandskrav i henhold til § 8 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

De fastsatte afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens § 8 til nedenstående områder og installationer gælder ligeledes for etableringer og udvidelser. Her er angivet det nærmeste af de tre nye anlæg.

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	35 m DGU nr. 151.1777	Stald 3 og Møddingsplads
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	> 50 m	
Vandløb (herunder dræn)	15 m	> 15 m	
søer		465 m	Møddingsplads
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	45 m	Stald 7
Naboskel	30 m	0 m 40 m	Stald 7 Møddingsplads
Beboelse samme ejendom	15 m	15 m	Stald 7
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der forefindes ingen levnedsvirksomhed indenfor 25 m.

Afstandskravene i § 8 er overholdt, bortset fra afstanden til naboskel, som er næmest 0 m. Der er søgt om og givet dispensation, se afsnit 3.1.

Haderslev Kommune vurderer, at skridtmaskinen ikke skal opfylde ovennævnte afstandskrav, men i stedet bygningsreglementet, hvilket vurderes i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse. Desuden, at de fire nye anlæg ikke ligger indenfor fredninger, strand-, klit-, sø-, å-, skov-, kirke- og fortidsmindebeskyttelseslinjer.

5.2.3 Husdyrbrugets landskabelige placering og planmæssige forhold

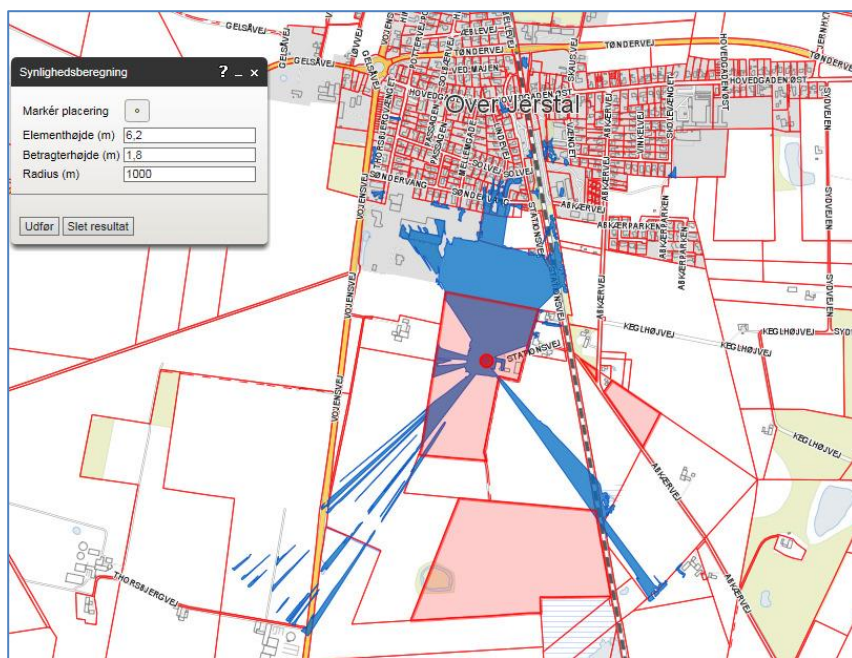
Haderslev Kommunes vurdering

Der er ansøgt om opførelse af en ny møddingsplads, der kan blive overdækket (se Bilag 2). Møddingspladsen får afløb til en opsamlingsbeholder på 21,4 m³. Øvrig udvidelse sker i eksisterende bygninger. Der er desuden ansøgt om placering af en skridtmaskine, se Bilag 2.

Ejendommen ligger indenfor særligt værdifuldt landbrugsområde.

Ejendommen er beliggende udenfor udpegningen af bevaringsværdige landskaber i kommuneplan 2017 – men umiddelbart vest for et sådant istidslandskab. Landskabet er en del af hedesletten (kan ses af råstofgravene i området) og kendetegnet ved flere tekniske anlæg (højspændingsledninger, vindmøller, industri) samt jernbanen. Det flade landskab gennemskæres af flere større levende hegn, som giver området en middelstor karakter.

Ud fra den GIS-baserede sigtbarhedsberegning i landzonetilladelsen til ridehallen vurderes der ikke at være en større, visuel påvirkning ind mod de bevaringsværdige landskaber, se figur 3. Det samme gør sig gældende for den nye møddingsplads.

Figur 3. Synlighedskort for ridehallen (fra landzonetilladelsen 16. maj 2018).

Møddingspladsen konstrueres med en mursidehøjde på 2-2½ m på de tre sider. Hvis det besluttes at opføre overdækningen, bliver møddingspladsen åben i siderne over muren, og der lægges et tag på med hældning for regnvand (tlf oplysning).

Møddingspladsen opføres umiddelbart syd for ridehallen, og synlighedskortet kan også beskrive indsigten til møddingspladsen. Da møddingspladsen med overdækning bliver ca. 4 m høj, hvilket er lavere end ridehallen, vil synligheden være mindre end vist på kortet, og møddingspladsen vil være skjult for indblik fra nord.

Møddingspladsen vil desuden være skjult af et levende hegn mod syd, og af de eksisterende staldbygninger mod øst.

Møddingspladsen vurderes ikke at være i strid med de landskabelige interesser.

Der stilles vilkår om, at møddingsplads og opsamlingsbeholder skal placeres som beskrevet.

Skridtmaskinen placeres umiddelbart øst for møddingspladsen. Udseendet vises i Bilag 6. Maskinen er 20 m i diameter, og er ca. 3 m høj. Den er opbygget af galvaniseret jern med en let tagkonstruktion med eternitplader og en halvæg, som er lavet af planker. Maskinen skal bruges til at motionere he-stene på en kontrolleret måde.

Maskinen opføres i umiddelbar tilknytning til den øvrige bygningsmasse og bliver lavere, end stald og ridehal ved siden af, og maskinen vil være skjult for indblik fra nord og øst. Skridtmaskinen vurderes ikke at være i strid med de landskabelige interesser.

5.2.4 Produktionsareal

Produktionens miljøpåvirkning afhænger af staldanlæggets størrelse opgjort som produktionsarealet, af dyrearter/typer, af anvendte staldsystemer, af overfladearealet af husdyrgødningslagre samt anvendte teknologier i stalde og lagre.

Udgangspunktet for vurderingen (nudrift og 8-årsdrift) er det hidtil anvendte produktionsareal til den hidtil tilladte produktion i de eksisterende stalde ud fra oplysningerne om produktionen i nuværende drift. Nudriften skal fastlægges som den hidtil lovlige drift. Desuden skal bindende krav i tidligere godkendelser også indtastes i nudrift og 8-årsdrift.

8-årsdriften, dvs. den tilladte drift i 2010, er uden husdyr. Der er givet tilladelse til et dyrehold på 180 m² i marts 2018, men ansøger har valgt at indtaste worst case, dvs. 0 m².

Overblik over det ansøgte produktionsareal ses her:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Eksisterende stald	418	Naturlig ventilation	3 m	(#54159) Heste. Dybstrøelse	0	180
Eksisterende stald 2	105	Naturlig ventilation	3 m	(#54163) Heste. Dybstrøelse	0	44
Nyt staldafsnit	218	Naturlig ventilation	3 m	(#54190) Heste. Dybstrøelse	0	130
Sum						354

Tegninger af den eksisterende stald og de to nye staldafsnit kan ses i Bilag 3A og 3B. Tegningerne kan indgå i Haderslev Kommunes miljøtilsyn med ejendommen.

Haderslev Kommunes vurdering

Miljøtilladelsen er givet på grundlag af ansøgningens oplysninger om staldens andel af produktionsareal, dyretyper, anvendt staldsystem samt tilhørende teknologi og de faste gødningsopbevaringsanlægs overfladeareal. De oplyste produktionsarealer udgør:

Eksisterende stald Stald 2 180 m² 43,1 %

Eksisterende stald 2 Stald 3 44 m² 41,9 %

Nyt staldafsnit Stald 7 130 m² 59,6 %

Miljøpåvirkningen med ammoniak og lugt afhænger af produktionsarealets og gødningsopbevaringsarealets størrelse samt dyresammensætning og de anvendte staldsystemer samt den anvendte teknologi. Kommunen stiller derfor vilkår til disse forhold for at sikre, at miljøpåvirkningerne fra ejendommen fastholdes på det niveau, der fremgår af ansøgningen.

Der gøres opmærksom på, at arealer, hvor der eventuelt går dyr midlertidigt og som ikke er medregnet som produktionsarealer, skal rengøres iht. godkendelsesbekendtgørelsens § 38.

5.2.5 Husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Hestene vil stå på dybstrøelse (halm) og der vil blive udmuget hver 2. eller 3. uge. Desuden opsamles gødning dagligt fra ridebane, skridtmaskine og ridehal.

Der anvendes ikke containere på møddingspladsen. Husdyrgødningen vil blive lagt ud på den nye møddingsplads med afløb til en opsamlingsbeholder. Møddingen aftages af Rikke og Bjarne Jensen i/s, CVR 26348994.

Haderslev Kommunes vurdering

Ifølge § 11 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. Dog skal der være minimum 6 måneders kapacitet.

Gødningsproduktionen er relateret til antal dyr og ikke til m^2 produktionsareal. Denne § 16 miljøtil-ladelse stiller ikke krav om dyrenes maksimale antal, og ejendommens opbevaringskapacitet beregnet i måneder kan derfor variere år for år.

Møddingen afhentes fra møddingspladsen i sommerhalvåret. Komposteret dybstrøelse, når dybstrøelsen mindst har ligget 3-4 måneder i stald eller på møddingspladsen, kan dog også lægges i markstak og skal følge reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 15 om afstande og optegnelser. Herved overholdes husdyrgødningsbekendtgørelsens krav om tilstrækkelig kapacitet.

Møddingspladsen skal indrettes som beskrevet i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bl.a. have fast bund og afløb til en opsamlingsbeholder. Der gøres desuden opmærksom på bekendtgørelsens regler i § 16 om, at fast husdyrgødning og dybstrøelse skal overdækkes med et tætsluttende og vandtæt materiale, uanset om opbevaringen foregår i et gødningshus eller lign. Kravet til at gødningen skal overdækkes, selv om den ligger i et gødningshus, skyldes, at overdækningen reducerer ammoniakfordampningen fra gødningslageret.

Hvis det er nødvendigt at lægge dybstrøelse i markstak, stilles der vilkår om, at stakken skal placeres mindst 200 m fra nabohuse for at mindske lugtgener.

5.2.6 Ammoniakemission, Naturvurdering og Bilag IV-arter

Haderslev Kommunes vurdering

Naturvurdering

Plantesamfund i terrestriske naturområder kan være følsomme overfor luftbåren ammoniak. Ammoniak kan medføre eutrofiering, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrproduktion vil der normalt ske en fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder.

I miljøgodkendelsesordningen er der som udgangspunkt taget det nødvendige hensyn til naturområder, i kraft af krav til den maksimalt tilladte totaldeposition eller merdeposition af ammoniak til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Ammoniakdepositionen fra husdyrbruget skal overholde beskyttelsesniveauet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

I Bilag 5 har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af ejendommen kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Konklusionen på kommunens naturvurdering:

- Tilstanden i naturområderne i kategori 1, 2 eller 3 samt i øvrig § 3 natur vurderes ikke at ville ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Stationsvej 19.
- Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV
- Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

5.2.7 Jord, grundvand, overfladevand

Ansøgers beskrivelse

Vask af heste foregår på striglepladsen inde i Stald 3. Der er afløb fra striglepladsen til den gamle ajlebeholder, der ligger nord for Stald 3.

Den gamle møddingsplads nord for Stald 3 vil måske blive brudt op og området anvendes til andet formål.

Der foregår ikke vask af maskiner på ejendommen, da maskinstationen ordner al markdrift.

Haderslev Kommunes vurdering

Eventuel vask af sprøjteudstyr til pesticider skal følge reglerne for påfyldning og vask i bekendtgørelse nr. 906/2016. Der er stillet vilkår om vask af andre maskiner, hvis vaskevandet indeholder gødning, foderrester e.l. Dette er dog ikke aktuelt, da en maskinstation ordner markdriften.

Vask af heste skal ske på en plads med afløb til opsamlingsbeholder, da der kan udledes rester af husdyrgødning med vaskevandet, og der stilles vilkår herom. Vilkåret opfyldes med vask på striglepladsen, hvor der er afløb til beholder. Vaskevandet skal udbringes på afgrøder efter husdyrgødningsbekendtgørelsens regler.

Opstilling og afmelding af olietanke reguleres i henhold til olietanksbekendtgørelsen (nr. 1611/2015).

Haderslev Kommune vurderer, at der skal stilles vilkår til opbevaring af olie/diesel for at undgå forurening af jord og grundvand ved uheld. Der stilles vilkår om absorptionsmateriale ved spild og om, at beholderne skal sikres mod påkørsel. Med disse forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af olie.

5.2.8 Lugt

Haderslev Kommunes vurdering

Lugten fra staldene er på i alt 2.443 OU/s. Dette er for lav til, at husdyrgodkendelse.dk kan beregne lugtgeneafstandene til de tre områdetyper: enkeltbolig uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone.

Det vurderes derfor, beboelserne ikke vil mærke væsentlige lugtgener.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Bortscreenet	Genekriterie overholdt
 Stationsvej 17	0	NY	0*	0*	126,2	Ja	Ja
 Høgelundvej 1	0	NY	0*	0*	3627,6	Ja	Ja
 Over Jerstal, Vedsted	0	NY	0*	0*	193,5	Ja	Ja

Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltliggende nabo uden landbrugspligt, til samlet bebyggelse og til byzone, fremgår af nedenstående udklip fra it-systemet:

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelse af lugtende stoffer minimeres. På baggrund heraf stiller Haderslev Kommune vilkår vedrørende rengøring af staldanlæg med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

Hvis der opstår lugtgener, som kommunen vurderer, er væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, stilles der vilkår om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

5.2.9 Støjkilder og rystelser

Haderslev Kommunes vurdering

På baggrund af ejendommens lokalisering vurderes det, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser. Kommunen vurderer at støjen ikke vil overstige de af miljøstyrelsen vejledende maksimums grænser på 55 dB dag / 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

De vejledende støjgrænser stilles som vilkår. Det bemærkes, at brugen af landbrugsredskaber i marken er undtaget fra støjgrænserne.

Med baggrund i husdyrbrugets lokalisering og de almindelige driftsrutiner vurderes det, at det ikke er relevant at stille skærpede støjkrav.

Der er ingen udendørs kompressorer eller andre forhold på ejendommen, der kan give anledning til rystelser ved naboer. Haderslev Kommune vurderer derfor, at rystelser ikke vil give anledning til væsentlige gener, og der stilles ikke vilkår til rystelser.

5.2.10 Støv

Haderslev Kommunes vurdering

En væsentlig kilde til eventuelle støvgener kan være håndtering af hø og halm, indlæsning af foder, hestenes vandring på området samt kørsel på grusvejen, og der stilles vilkår om, at der ikke må opstå væsentlige støvgener for de omkringboende.

Der henvises til god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

5.2.11 Fluer og skadedyr

Ansøgers beskrivelse

Rottebekæmpelsen aftales med Haderslev Kommune og på grund af hyppig udmugning forventes mængden af fluer at være lav.

Haderslev Kommunes vurdering

Det skal søges at minimere gener fra fluer og skadedyr, hvilket fastholdes gennem vilkår om ryddelighed, om foderopbevaring og om at overholde retningslinjer fra Skadedyrlaboratoriet, Århus Universitet, Institut for Agroøkologi; <http://www.dpil.dk>

Konstateres der rotter på ejendommen, skal det straks meddelelse til kommunen, så bekæmpelse kan iværksættes.

5.2.12 Transport, til- og frakørsler

Haderslev Kommunes vurdering

Der er indkørsel til ejendommen fra Stationsvej. Der ændres ikke på ejendommens til- og frakørselsforhold.

Antallet af transporter vil stige. Ved vurdering af, om der forekommer gener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

Kommunen vurderer på baggrund af husdyrbrugets lokalisering, at transporter ikke vil være til væsentlig gene for beboerne i området, og der stilles ingen særlige vilkår i forhold til transport.

5.2.13 Lys

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at lysforhold på ejendommen ikke vil få en væsentlig indvirkning på landskabet eller være til væsentlig gene for omkringboende i de mørke timer.

Der stilles vilkår om, at lys ikke må være til væsentlig gene.

5.2.14 Affald

Ansøgers beskrivelse

Affald såsom plast, pap, metal bliver sorteret og afleveret enten via klippekort til genbrugspladsen eller der bliver opstillet en erhvervscontainer fra en godkendt transportør.

Metalaffald (hestesko) medtages af beslagsmeden og kliniskaffald medtages af dyrlægen.

Haderslev Kommunes vurdering

Det vurderes, at opbevaring og bortskaffelse af affald sker i overensstemmelse med Haderslev Kommunes affaldsregulativ. Det stilles ikke vilkår til at sikre dette, da husdyrbruget som virksomhed i Haderslev Kommune er forpligtet til at overholde de gældende retningslinjer i affaldsregulativet. Regulativet for erhvervsaffald kan findes på kommunens hjemmeside.

Der gøres desuden opmærksom på, at reglerne om opbevaring af olie, kemikalier og affald herfra står i Haderslev Kommunes Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier.

Vi henviser i denne forbindelse også til at transportører af jern og metal, samt plastbeholdere med medicinglas, kanyler, skalpeller mv. skal være godkendt hertil. Se nærmere på Energistyrelsens hjemmeside <https://affaldsregister.ens.dk/Default.aspx>

Opbevaring og håndtering af miljøfarlige stoffer vurderes ikke at være til risiko for miljøet, under forudsætning af overholdelse af vilkåret om vask af maskiner, som står under Jord, grundvand og overfladevand.

5.2.15 Uheld

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om uheld i denne § 16 b tilladelse.

5.2.16 Ophør

Haderslev Kommune vurderer, at der ikke skal stilles vilkår om ophør i denne § 16 b tilladelse.

5.3 Egenkontrol

Haderslev Kommunes vurdering

I miljøtilladelsen er opsat et vilkår for egenkontrol. Vilket drejer sig om at dokumentere, at produktionen holdes indenfor de godkendte rammer. Dokumentationen skal vise hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår i miljøtilladelsen efterleves, og skal bruges i forbindelse med tilsyn.

Vilkårene i denne tilladelse vil løbende blive gennemgået af tilsynsmyndigheden (kommunen) sammen med driftsherren ved miljøtilsyn.

5.4 Anvendelse af BAT – Bedste tilgængelige teknologi.

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget er lavere end 750 kg NH₃-N/år.

Der er derfor ikke krav om, at husdyrbruget skal overholde et maksimalt BAT-niveau for ammoniakemission, og heller om andre parametre med baggrund i BAT.

5.5 Samlet vurdering

Haderslev Kommune vurderer, at der kan meddeles miljøtilladelse til det ansøgte, da:

- Husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne, samt
- Driften af det ansøgte husdyrbrug ikke medfører væsentlige virkninger på miljøet.

Bilag 1: Grundlag for vilkår og lovgivning

Gældende lovgivning og generelle regler for driften af landbrugsejendommen og håndtering af diverse produkter anvendt på ejendommen skal være kendte og skal følges af husdyrbruget.

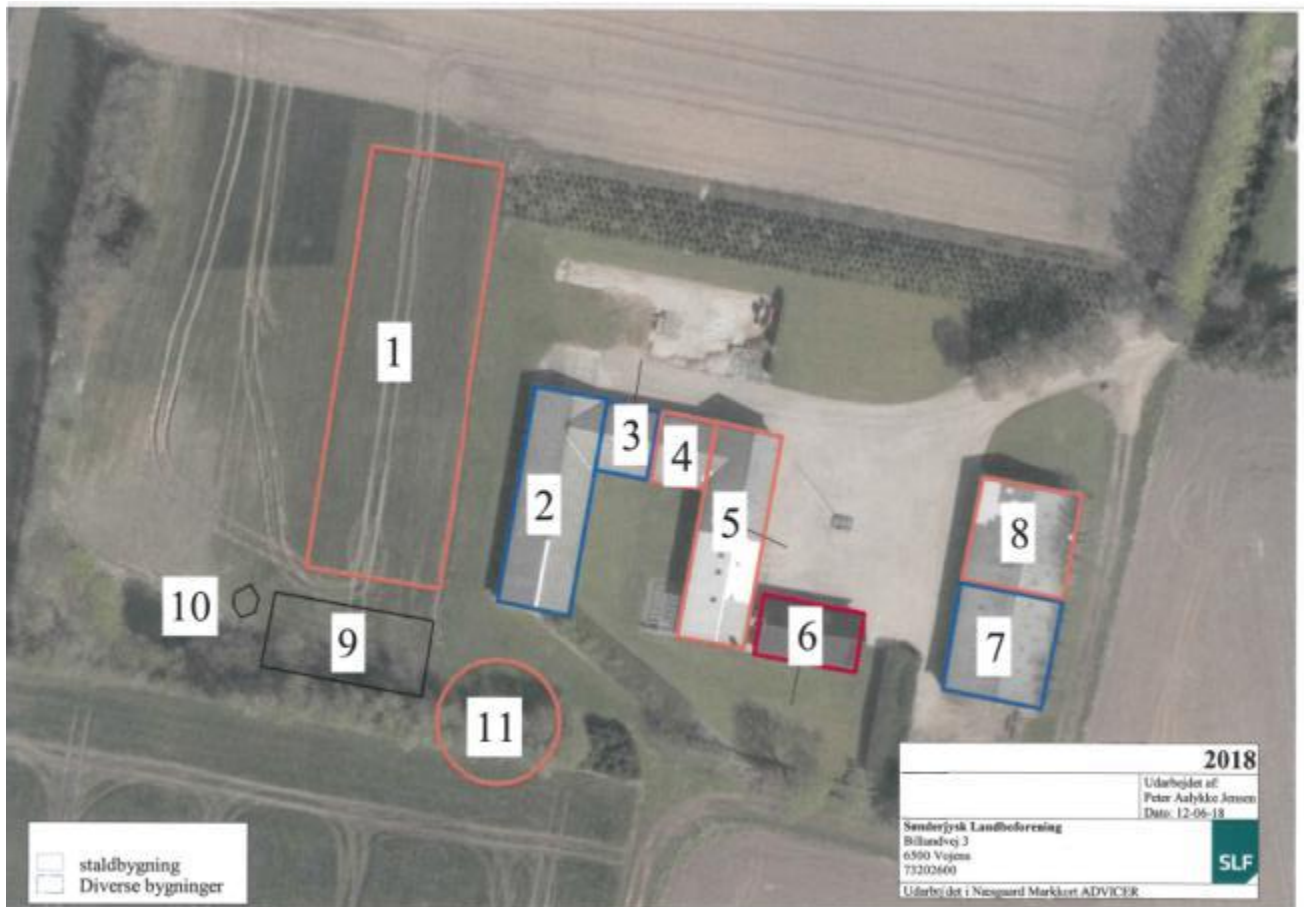
Godkendelsens vilkår er meddelt med baggrund i kommunens vurderinger, som følger af Miljøstyrelsens love, bekendtgørelser med tilhørende vejledninger og orienteringer:

- Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv. [LBK nr. 256 af 21/03/2017](#) (Husdyrgodkendelsesloven).
- Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 1380 af 30/11/2017 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).
- Vejledning nr. 5/1984 Ekstern støj fra virksomheder
- Vejledning nr. 6/1984 Måling af ekstern støj fra virksomheder

Udover vilkårene i denne miljøtilladelse er husdyrbruget underlagt de til enhver tid gældende bestemmelser i gældende love og bekendtgørelser. Nedenstående liste giver et overblik over gældende lovgivning på afgørelsestidspunktet, samt relevante regulativer og planer, som husdyrbruget endvidere er underlagt. Populærtitler som anvendes i miljøtilladelsen er angivet i parentes.

- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse - [LBK nr. 966 af 23/06/2017](#) (Miljøbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse - [LBK nr. 934 af 27/06/2017](#) (Naturbeskyttelsesloven)
- Bekendtgørelse af lov om vandløb - [LBK nr. 127 af 26/01/2017](#) (Vandløbsloven)
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. - [BEK nr 865 af 23/06/2017](#) (Husdyrgødningsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om affald - [BEK nr 1309 af 18/12/2012](#) (Affaldsbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om kontrol af beholdere for flydende husdyrgødning, ensilagesaft eller spildevand - [BEK nr. 1322 af 14/12/2012](#)
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines - [BEK nr. 1611 af 10/12/2015](#) (Olietanksbekendtgørelsen)
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter - [BEK nr. 926 af 27/06/2016](#)
- Bekendtgørelse af museumsloven - [LBK nr 358 af 08/04/2014](#) (Museumsloven)
- Regulativ for erhvervsaffald, Haderslev Kommune af 04/09/2015. Regulativ og yderligere oplysninger kan findes på www.haderslev.dk -> Erhverv -> Erhvervsaffald ([Regulativ for erhvervsaffald](#))
- Kommuneplan 2017, Haderslev Kommune. Kommuneplanen kan findes på <http://kommuneplan2017.haderslev.dk/>

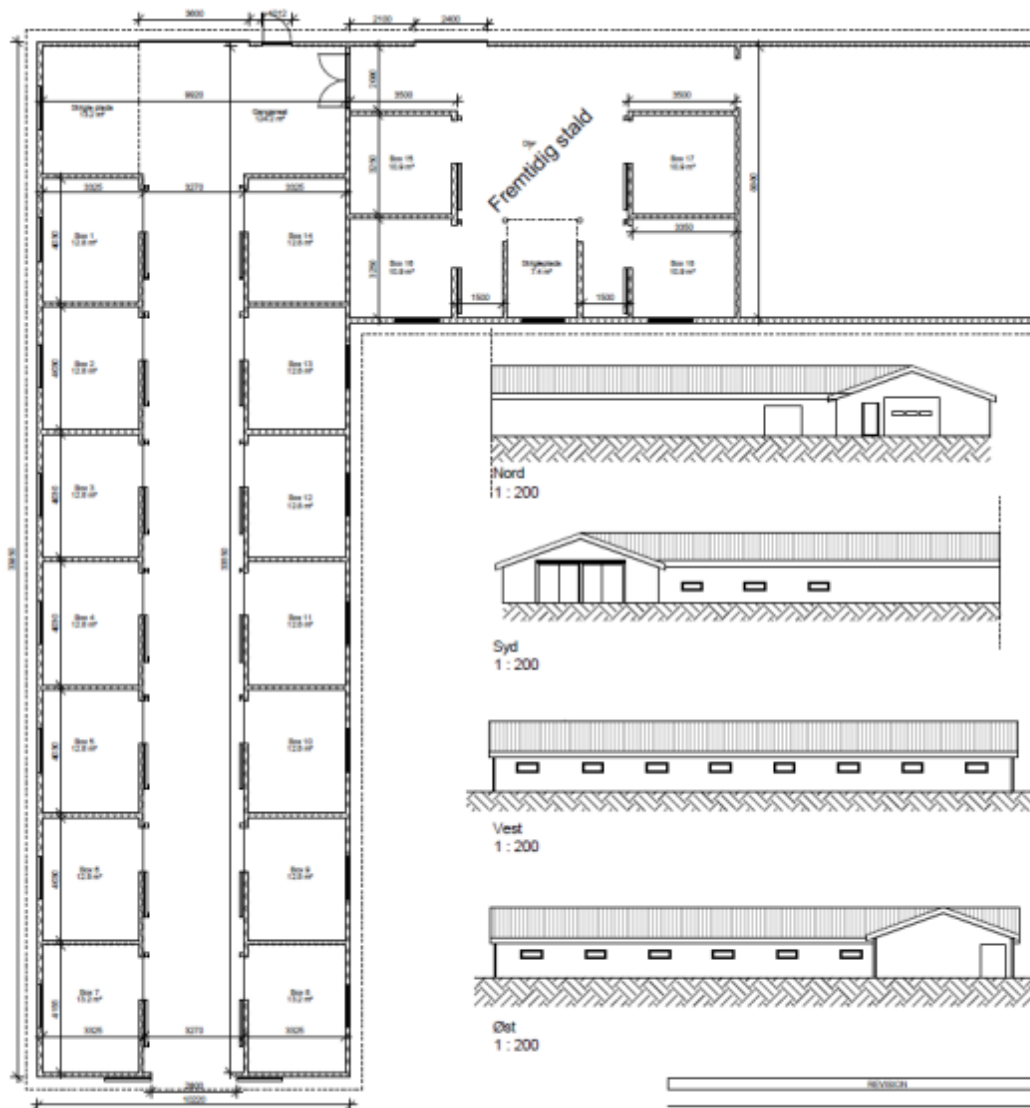
Bilag 2: Situationsplan

- 1: Ridehal
- 2: Eksisterende stald
- 3: Ny stald i eksisterende bygning
- 4: Disponibelt rum
- 5: Garage, værksted, sadelrum
- 6: Stuehus
- 7: Ny stald i eksisterende maskinhus
- 8: Disponibelt rum
- 9: Ny overdækket møddingsplads
- 10: Møddingsaftbeholder
- 11: Skridtmaskine

Bilag 3A: Staldindretning, stald 3

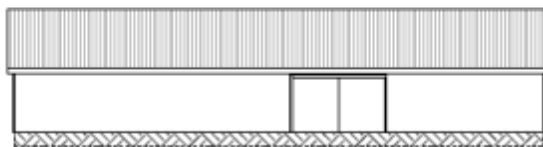
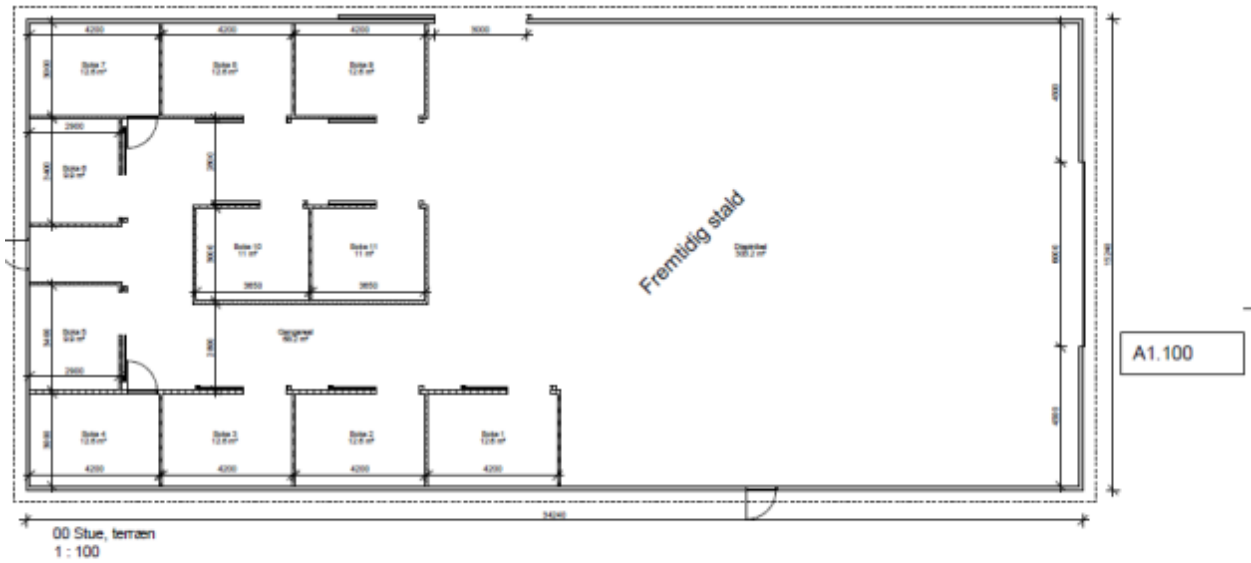
A1.100

00 Stue, terræn
1 : 100

REVISJON		REV. NR.	REV. DATO
BYGGERE:	Jesper Weisberg	DATO:	15.12.17
SAG:	Indretning hestebokse	TEGN. NR.:	A1.100
EMNE:	Plan og spekt	SAGS NR.:	55.00
		MÅL:	År indstillet

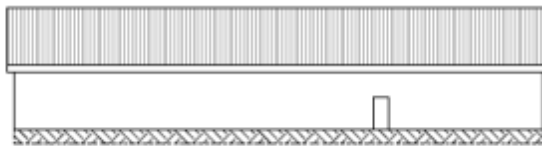
Bilag 3B: Staldindretning, stald 7

Nord
1 : 200

Vest
1 : 200

Syd
1 : 200

Øst
1 : 200

REVISION		REV. NR.	REV. DATO
BYGGERISKE	DATO		
DAL	TEGNER		
Indfast byggesag		A1.100	
EMFØ	Stueplan	SAGS NR.	Indst. sag nr.
ETWAL ACR		MAL	As indicated
Tilbedragsmand		SIGN.	CPA
	Bor, Skovhøjsgade 45 6220 Rønde	Tekst: 11.06.07	

Bilag 4: Naboerklæring

Vedr. etablering af hestestald i hal længst mod øst på Stationsvej 19, 6500 Vojens.

Afstandskravet i husdyrgodkendelseslovens §8 til naboskel på 30 m er ikke overholdt.

Ejer af nabomatriklen matrikel 406, Over Jerstal, Vedsted, Per Christiansen, erklære hermed ved sin underskrift, at være indforstået med, at der på ejendommen Stationsvej 19, 6500 Vojens matrikel 8 Over Jerstal, Vedsted etableres hestestald i hallen/bygningen længst mod øst, således at afstanden fra staldbygningen til skel nedsættes til 0 m.

Ovenstående tiltrædes såfremt ejer af Stationsvej 19, 6500 Vojens, Jørgen Pedersen, fjerner/opgraver tidligere nedlagte sten (se placering nedenfor).

Dato

21-2 2018
Per Christiansen

Per Christiansen, Stationsvej 34, 6500 Vojens

Bilag 5: Naturvurdering

Ansøgers tekst

7. Naturområder

7.1 Samlet resultat af ammoniakberegninger

Samlet emission: 309,8 (kg NH₃-N/år)Meremission (8 års-drift) 309,8 (kg NH₃-N/år)Meremission (nudrift) 309,8 (kg NH₃-N/år)

7.2 Overblik over naturpunkter

Naturpunkt: mose	
Kategori	Kategori 3
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0
Merdeposition (nudrift)	0,0
Total deposition	0,0

Naturlinjer til punkt: mose			
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år)	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)
S: Eksisterende stald	Landbrug0,0		0,0
S: Eksisterende stald 2	Landbrug0,0		0,0
S: Nyt staldafsnit	Landbrug0,0		0,0
G: Møddingsplads med tag	Landbrug0,0		0,0
G: Ajlebeholder	Landbrug0		0

Naturpunkt: Pamhule skov	
Kategori	Kategori 1
Opretter	Ansøger
Ruhed	Skov
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0
Merdeposition (nudrift)	0
Total deposition	0

Naturlinjer til punkt: Pamhule skov			
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år)	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)
S: Eksisterende stald	Landbrug0		0
S: Eksisterende stald 2	Landbrug0		0
S: Nyt staldafsnit	Landbrug0		0
G: Møddingsplads med tag	Landbrug0		0
G: Ajlebeholder	Landbrug0		0

Naturpunkt: Overdrev	
Kategori	Kategori 2
Opretter	Ansøger
Ruhed	Blandet natur med lav bevoksning
Beskrivelse	
Kumulation	Nul ejendomme (0)
Merdeposition (8 års-drift)	0,0
Merdeposition (nudrift)	0,0
Total deposition	0,0

Naturlinjer til punkt: Overdrev			
Naturlinje fra	Ruhed opland	Merdeposition (kg NH ₃ -N/år)	Totaldeposition (kg NH ₃ -N/år)
S: Eksisterende stald	Landbrug0,0		0,0
S: Eksisterende stald 2	Landbrug0,0		0,0
S: Nyt staldafsnit	Landbrug0,0		0,0
G: Møddingsplads med tag	Landbrug0,0		0,0
G: Ajlebeholder	Landbrug0		0

Haderslev Kommunes vurdering

Beskyttede naturtyper efter Husdyrbrugloven

Husdyrbrugloven³ og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen⁴ definerer en række kvælstoffølsomme naturtyper:

- Kategori 1 natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) omfatter en række bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (opremset i bekendtgørelsens bilag 3 D) beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder, samt heder og overdrev i øvrigt, som er beliggende inden for et Natura 2000-område.
- Kategori 2 natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) omfatter bestemte ammoniakfølsomme naturtyper (højmoser, lobeliesøer, samt heder større end 10 ha og overdrev større end 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.
- Kategori 3 natur omfatter ammoniakfølsomme naturtyper (heder, moser, overdrev og skove) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 1: Ammoniakdeposition til kategoriseret natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
<i>Kategori 1</i>				
Ex. Elle- og askeskov	6,4 km NØ	0	0	0
<i>Kategori 2</i>				
Abkær Mose	2 km SØ	0	0	0
<i>Kategori 3</i>				
Pot. N-følsom skov	790 m Ø	0	0	0
Mose	Ca. 620 m S	0	0	0

Anlæggets beliggenhed i forhold til kategoriseret natur er vist på bilag 5a, 5b og 5c.

Kategori 1 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 1 er et en Elle og Askeskov i Pamhuleområdet, som findes ca. 6,4 km nordøst for det ansøgte projekt. Skovområdet modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes på den baggrund, at rigkæret ikke vil blive påvirket væsentligt af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 2 natur

³ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. – LBK nr 256 af 21/03/2017

⁴ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – BEK nr 1380 af 30/11/2017

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 2 er Abkær Mose, som findes ca. 2 km sydøst for det ansøgte projekt. Mosen modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at overdrevets naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

Kategori 3 natur

Den nærmeste naturtype omfattet af Husdyrbruglovens kategori 3 er en mose, som findes ca. 620 m syd for det ansøgte projekt. Desuden findes der en potentiel ammoniakfølsom skov ca. 790 m øst for anlægget. Den skov, der på kortet er registreret tættere på anlægget, er en fejlregistrering. Naturområderne modtager ingen ammoniakdeposition fra det ansøgte projekt. Det vurderes derfor, at kategori 3 naturområdernes naturtilstand ikke vil ændre sig som følge af projektet.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår

Beskyttede naturtyper efter naturbeskyttelsesloven

Naturbeskyttelseslovens⁵ § 3 omfatter søer større end 100 m², udpegede vandløb, heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og biologiske overdrev. Der må ikke foretages ændringer i tilstanden af arealer, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3. Denne forpligtelse påhviler til en hver tid ejeren af arealet. I følge Husdyrbruglovens⁶ § 33 skal kommunen i sin vurdering varetage hensynet til natur, der er beskyttet mod tilstandsændringer.

Tabel 2: Ammoniakdeposition til § 3 natur i nærheden af anlægget

Naturområde	Afstand til anlæg	Merdeposition nudrift (kg N/ha/år)	Merdeposition 8 års-drift (kg N/ha/år)	Totaldeposition (kg N/ha/år)
Sø	440 m NV	0,1	0,1	0,1

Anlæggets beliggenhed i forhold til § 3 natur er vist på bilag 5d.

De nærmest beliggende § 3 beskyttede naturområder, som ikke er kategoriseret natur, er fire søer, den nærmeste findes ca. 440 m nordvest for anlægget. Se ovenstående tabel 2. Søerne modtager en merdeposition af ammoniak på maksimalt 0,1 kg N/ha/år fra anlægget. Alle søerne modtager altså en merdeposition fra anlægget på mindre end 1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Det vurderes på den baggrund at søernes tilstand ikke vil ændre sig som følge af det ansøgte projekt på Stationsvej 19.

Der stilles derfor ingen skærpende vilkår.

⁵ Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse – LBK nr. 934 af 27/06/2017

⁶ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug – LBK nr. 1380 af 30/11/2017

Beskyttede naturtyper og arter efter habitatbekendtgørelsen

Habitatbekendtgørelsen⁷ udpeger en række internationale naturbeskyttelsesområder. De internationale naturbeskyttelsesområder kaldes Ramsarområder, Fuglebeskyttelsesområder og Habitatområder alt efter, om de er beskyttet efter Ramsarkonventionen eller efter EU's fuglebeskyttelses- og habitatdirektiver, og de tre typer områder går under fællesbetegnelsen Natura 2000-områder. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte naturtyper og i Danmark hjemmehørende arter. De udpegede arter omtales normalt som bilag IV-arter, fordi de er opført på habitatdirektivets bilag IV. Ifølge Habitatbekendtgørelsen er kommunen forpligtet til at lave en række vurderinger i forhold til Natura 2000-områderne og bilag IV-arterne, før den kan udstede en miljøgodkendelse efter Husdyrbrugloven:

§ 6, stk. 1: Kommunen skal foretage en vurdering af, om projektet i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt

§ 10, stk. 1: Der kan ikke gives tilladelse, dispensation, godkendelse mv., hvis det ansøgte kan

- beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra a) eller*
- ødelægge de plantearter, som er optaget i habitatdirektivets bilag IV, litra b) i alle livsstadier*

Tabel 3: Natura 2000-område i nærheden af anlægget

Natura 2000-område	Afstand til anlæg
<i>Pamhule Skov og Stevning Dam</i>	Ca. 6 km

Natura 2000

Anlæggets beliggenhed i forhold til Natura 2000-områder er vist på bilag 5e.

Det nærmest beliggende Natura 2000-område er nr. 92 Pamhule Skov og Stevning Dam, som omfatter habitatområde nr. 81 og fuglebeskyttelsesområde nr. 59. Natura 2000-området findes ca. 6 km nordøst for anlægget. Se tabel 3.

For habitatområder og fuglebeskyttelsesområder er beskyttelsen baseret på en række arter og naturtyper. Listen over disse arter og naturtyper kaldes områdets udpegningsgrundlag.

Bilag IV arter

Anlæggets beliggenhed i forhold til registrerede bilag IV-arter er vist på bilag 5e. De potentielt forekommende bilag IV-arter i Haderslev Kommune er beskrevet i bilag 5f.

⁷ Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter – BEK nr. 926 af 27/06/2016

I det følgende vurderes forekomsten af bilag IV arter, med naturligt udbredelsesområde i nærheden af anlægget.

Padder

Følgende bilag IV-padder har i henhold til faglig rapport nr. 635 naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune: Spidssnudet frø, løgfrø, løvfrø, strandtudse og stor vandsalamander.

Ifølge Danmarks indberetning til EU⁸ er bilag IV-padderne, som har naturligt udbredelsesområde i Haderslev Kommune, præget af tilbagegang, og bevaringsstatus er generelt vurderet som ugunstig eller usikker. Undtagelser herfra er dog bestandene af spidssnudet frø i den vestlige del af kommunen samt bestanden af stor vandsalamander i den østlige del af kommunen, som vurderes at have gunstig bevaringsstatus. Forurening af søer udgør en trussel mod alle de nævnte arter, ligesom pesticider og næringsstoffer truer flere arter.

I området omkring anlægget findes der indenfor 1000 m seks mindre søer og der er registreret løvfrøer i Vedmosen og i Overjerstal, som ligger ca. 700 m syd og 600 m nord for ejendommen.

Ingen af søerne i området omkring anlægget vil som følge af projektet blive påvirket af en merdeposition af ammoniak større end 0,1 kg N/ha/år eller en totaldeposition større end 0,1 kg N/ha/år. Ifølge DMU notat af 26/06 2005 er der ingen målbar ændring af § 3 natur ved en afsætning af ammoniak på mindre end ca. 1 kg N/ha/år. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for bilag IV-padder ikke vil blive beskadiget eller ødelagt af ammoniak fra anlægget.

Andre bilag IV-arter

Udover paddearter kan der også jf. Håndbog om bilag IV arter findes flere arter af flagermus, samt markfirben i området omkring ejendommen. Projektområdet ligger derimod ikke indenfor birkemusens, odderens, snæbelens eller marsvinets udbredelsesområde. Birkemus registrerede udbredelsesområde findes midt i Haderslev Kommune, odder og snæbel findes i nogle af de vestvendte vandløbssystemer og marsvin findes i Lillebælt.

Markfirbenets levevilkår og dermed udbredelsesområde vil kunne påvirkes af projekter, som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger samt levende hegn kunne påvirke arternes yngle- og rasteområder. Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Da projektet ikke indebærer ændring på de opdyrkede eller ikke opdyrkede arealer, ændring af jord- og stendiger, levende hegn, fældning af gamle træer eller nedrivning af ældre bygninger eller i øvrigt ændrer på forhold, som ville kunne fungere som yngle- eller rasteområde for flagermus eller markfirben. Derfor vurderer Haderslev Kommune, at yngle- og rasteområder for de nævnte bilag IV-arter ikke vil blive beskadiget eller ødelagt, som følge af de ansøgte ændringer på ejendommen.

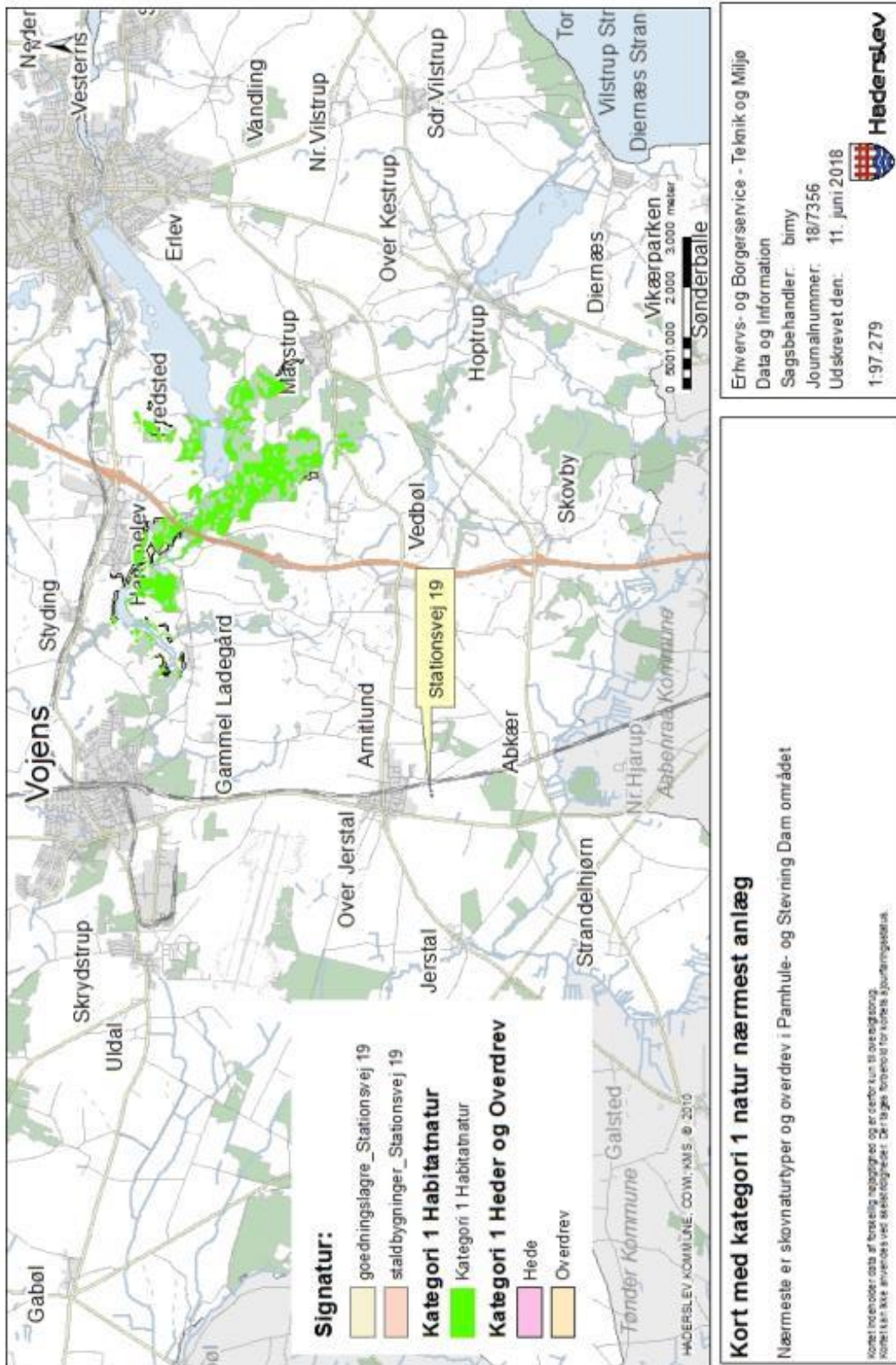
⁸ EIONET, European Centre on Biological Diversity - [Speciesreport](#)

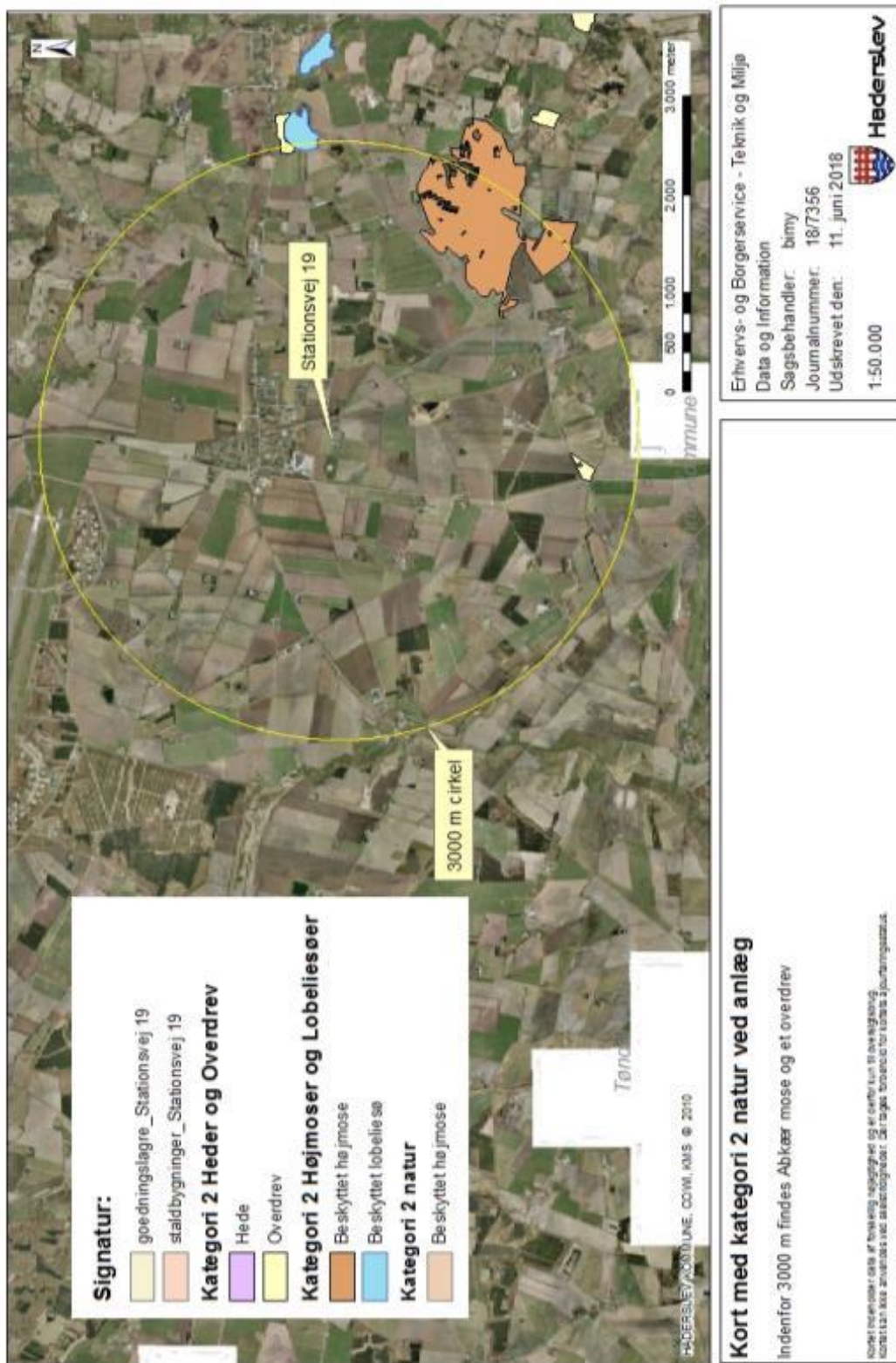
Haderslev

Samlet set vurderes ammoniakdeposition fra anlægget i det ansøgte projekt ikke at udgøre en væsentlig påvirkning af de nærmeste Natura 2000-områders udpegningsgrundlag. Ligeledes vurderes det, at ammoniakdeposition eller øvrige ansøgte ændringer ikke vil skade arter opført på habitatdirektivets bilag IV. Påvirkningen fra anlæggets ammoniakdeposition er dermed i overensstemmelse med habitatbekendtgørelsens § 6, stk. 1 samt § 10, stk. 1, og kræver ikke udarbejdelse af konsekvensvurdering efter habitatbekendtgørelsen regler herom.

Bilag 5a – Kort over kategori 1 natur ved anlæg

Bilag 5b – Kort over kategori 2 natur ved anlæg

Bilag 5c – Kort over kategori 3 natur ved anlæg

Bilag 5d – Kort over § 3 natur ved anlæg

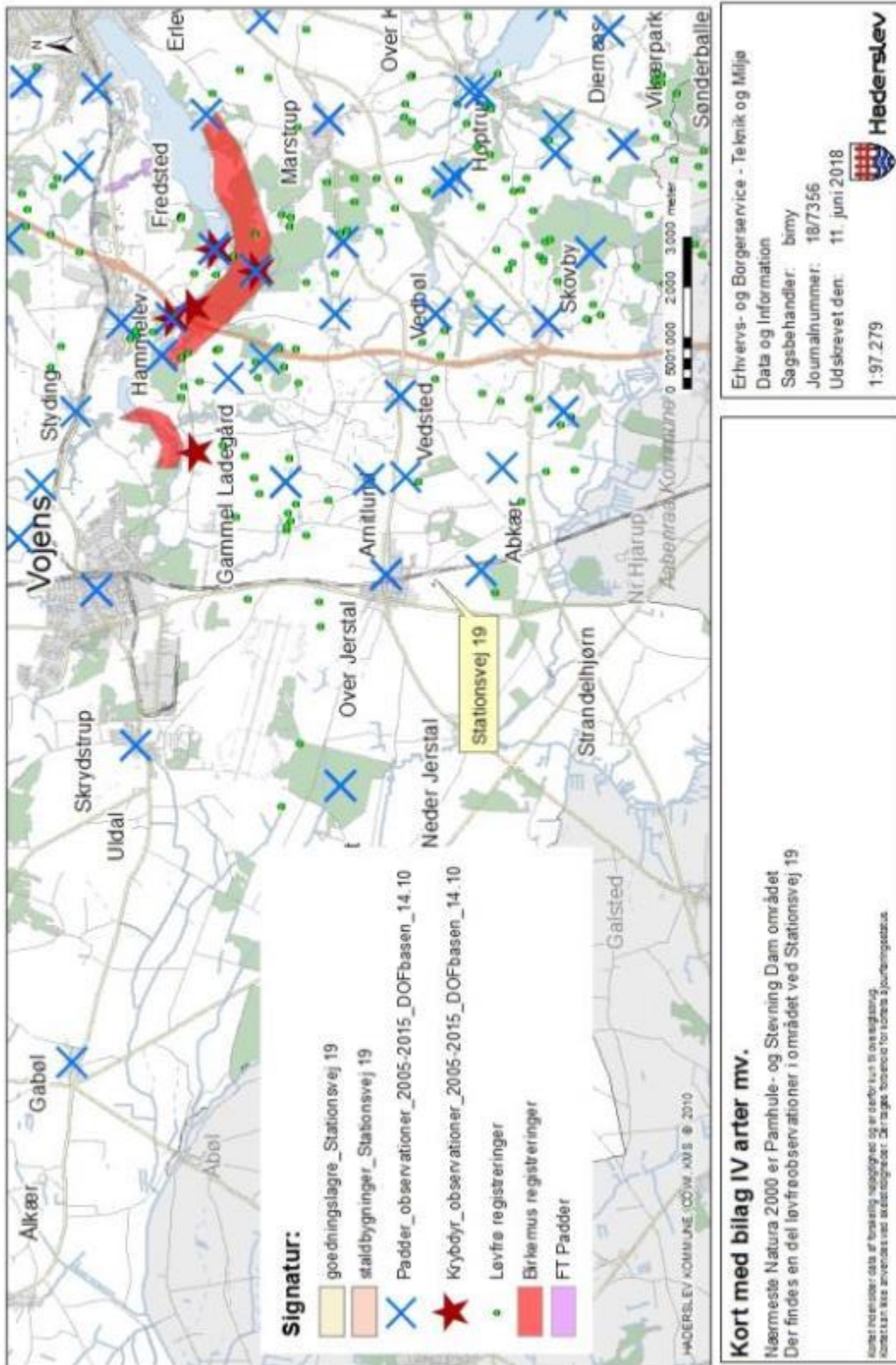
Erhvervs- og BorgerService - Teknik og Miljø
 Data og Information
 Sagsbehandler: bimy
 Journalnummer: 18/7356
 Udskrevet den: 11. juni 2018
 1:16.476

Kort med § 3 naturområder jf. naturbeskyttelsesloven ved anlæg
 Der findes 6 vandhuller og 2 moseområder indenfor 1000 m fra Stationsvej 19

Kortet indeholder data af foreløbig naturtype og er derfor kun til orientering.
 Kortelet kan ikke anvendes ved beslutningsret. Der tages forbehold for kortets ajourføringsstatus.

Bilag 5e – Natura 2000 og Bilag IV forekomster ved anlæg

Bilag 5f – Potentielle bilag IV arter

Bilag IV-arterne omfatter følgende arter: (i) pattedyr med arter af småflagermus, gnavere, rovdyr og hvaler, (ii) krybdyr med arter af skildpadder og Markfirben, (iii) padder med arter af halepadder og springpadder, (iv) fisk med arten Snæbel, (v) insekter med arter af biller, sommerfugle, og guldsmede, (vi) bløddyr med arten Tykskallet malermusling, samt (vii) planter omfattende arterne Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul stenbræk og Krybende Sumpskærm.

Herunder følger en gennemgang af de Bilag IV-arter, som kan have yngle- og rasteområde i Haderslev Kommune, eller som kan påvirkes af projekter heri, samt en overordnet vurdering af hvilke projekter der påvirker disse arter.

Flagermus

Frynseflagermus (*Myotis nattereri*) er fundet i alle landsdele, men arten er ret sjælden. Den yngler i huse og hule træer og er ofte knyttet til løvtræsbevoksninger, hvor den søger føde langs hegn og skovkanter. Rasteområder er kældre, kassematter og kalkgruber.

Vandflagermus (*Myotis daubentoi*) er almindelig og udbredt i næsten hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland. Arten er hovedsageligt fundet i det nordlige og østlige Jylland, og omkring Limfjorden. Arten er dog registreret på 5 lokaliteter i Sønderjyllands Amt, og det vides ikke om den findes i området omkring ejendommen. Arten søger føde over søer og søer, og hviler og overvintrer i træer med hulheder, revner eller sprækker, kalkminer og under stenbroer.

Dværgflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) er almindelig over hele landet med undtagelse af Bornholm, det vestlige Jylland og nogle mindre øer. Arten er fundet på flere lokaliteter i Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov.

Langøret flagermus (*Plecotus auritus*) er relativt almindelig over hele landet med undtagelse af det vestligste Jylland, vestligste Fyn og Lolland, Langeland og nogle mindre øer. Der er dog kun få observationer i Sydjylland, men flagermusen er svær at finde, så den kan være overset. Flagermusen holder oftest til i bygninger såsom lader og på kirkeloftet, og foretrækker afvekslende kulturlandskaber med gårde, haver, parker, alléer og små løvskove.

Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*) er almindelig med undtagelse af Nordvestjylland og Nordøstsjælland. Sydflagermus har en tæt bestand i Sønderjylland, og det er sandsynligt, at arten findes i området. Flagermusen har udelukkende kvarter i bygninger året rundt og jager langs skovbryn, åbninger mellem træer og andre steder med mange insekter.

Brun flagermus (*Nyctalus noctul*) er relativt almindelig på øerne og i det østlige Jylland. Den er kendt fra enkeltobservationer på flere lokaliteter i det sydvestlige Jylland. Det er muligt, at der findes eksemplarer i området. Arten yngler og raster kun i gamle løvtræer. Den jager over åbent agerland, søer og over skov.

Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*) findes på spredte lokaliteter rundt om i landet, og er observeret enkelte gange omkring Haderslev. Artens yngleområde er menneskelig bebyggelse, og dens ses ofte jage i lyset af store gadelamper som tiltrækker insekter. Rasteområder er ligeledes bygninger.

Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*) er observeret med spredte forekomster i det meste af landet, og herunder også i Haderslev Kommune. Dens yngleområder er huse og hule træer.

Arten er stærkt tilknyttet ældre løvtræer, hvor den jager i de åbne rum under kronerne. Rasteområder er formentlig de samme som yngleområderne.

Pipistrelflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*) findes især i løvskovsrige egne, og er derfor særlig udbredt i Østjylland og Sønderjylland. Dens yngle- og rasteområder er huse og hule træer i nærheden af løvskov. Den er registreret flere gange i udkanten af Haderslev Kommune.

Projekter som berører bygninger, skove, levende hegn og gamle træer kan evt. påvirke raste- og yngleområder for flagermus.

Birkemus (*Sicista betulina*)

Arten er registreret mellem Spangså og Revsø skov samt ved Hammelev og Østerskov. Birkemusens sommeropholdssteder er naturområder med et tæt urtelag og i umiddelbar tilknytning til våd natur. Vinteropholdssteder er tørre naturområder som diger, overdrevs- og højtliggende hede- og plantageområder, dvs. områder som er karakteriseret ved at være relativt uforstyrrede. Birkemusen må således forventes at kunne forekomme på lokaliteter, hvor ovennævnte naturtyper grænser op til hinanden, og hvor der er rigelig føde i form af insekter.

I birkemusens udbredelsesområde vil projekter som indebærer opdyrkning af tidligere udyrkede arealer kunne påvirke artens levevilkår. Ligeledes vil projekter som påvirker sten- og jorddiger kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Odder (*Lutra lutra*)

Findes i alle større vandløbssystemer helt ned til den dansk-tyske grænse. Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især søer og moser med store rørskovsområder. Om dagen opholder den sig i en hule i brinken eller under buske, træer eller andet, der kan give ly. Yngle- og rasteområder kan potentielt findes i hele artens udbredelsesområde. Yngleområdet består af selve hulen, som ungerne fødes og opfostres i, og de nærmeste omgivelser. Et rasteområde for odder er mere diffust end et yngleområde, og kan forekomme mange steder langs vandløb og søer. Områderne kan være svære at lokalisere, men knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder, hvor odderen kan finde relativt uforstyrret skjul i længere perioder på alle tider af året

Projekter som indebærer opsplnitning af bestande og levesteder eller som ødelægger eller forringer yngle- og rasteområder kan påvirke odderens yngle- og rasteområder.

Markfirben (*Lacerta agilis*)

Arten findes udbredt i stort set hele landet. Markfirben yngler på en række forskellige typer af levesteder, som er kendetegnet ved, at de indeholder solvendte skrånninger med veldrænede, løse jordtyper og sparsom bevoksning, typisk lave urter eller et løst dække af græsser.. Rasteområderne om vinteren skal være veldrænede og solvendte skrånninger. Markfirben bruger blandt andet sten- og jorddiger samt levende hegn som spredningskorridorer.

Projekter som påvirker jord- og stendiger samt levende hegn kan påvirke artens levesteder. Ligeledes vil projekter der indebærer ændret arealanvendelse af egnede yngle- og rasteområder kunne påvirke arten.

Padder

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) er udbredt i hele landet undtagen Bornholm, men er muligvis i tilbagegang i Sønderjylland. Dens foretrukne yngleområder er søer, som indgår i sammen-

hængende naturområder, men arten er i stand til at yngle i næsten alle former for vådområder. Rasteområder er oftest på landjorden, og arten er afhængig af gode terrestriske, gerne fugtige levesteder nær ynglestedet.

Løvfør (*Pelobates fuscus*) forekommer i hele landet undtagen Fyn og Bornholm. Arten er truet og i tilbagegang. Dens foretrukne yngleområder er lysåbne vegetationsrige rene søer og vådområder. Rasteområder er ofte bar jord eller sand, samt områder med lav vegetation, hvor arten har mulighed for at grave sig ned. Artens mobilitet er ringe, og den er derfor afhængig af et velfungerende netværk af søer.

Løvfør (*Hyla arborea*) er udbredt i den sydøstlige del af landet samt i området omkring Aarhus og Vejle. Arten er kortlagt i den "gamle" Haderslev Kommune (før 2007) og fundet på en lang række lokaliteter. Løvfør yngler i lavvandede lysåbne søer, hvoriblandt tidvise våde lavninger på afgræssede arealer er de mest optimale. Artens rasteområder er skovbryn, levende hegn og krat, hvor den opholder sig på mindre træer og buske.

Strandtudse (*Bufo calamita*) findes spredt langs kysten i Danmark, samt på en række indlandslokaliteter. Arten foretrækker at yngle i temporære, lysåbne, vandansamlinger som ofte er uden vegetation. Rasteområder er åbne arealer med ingen eller meget lav vegetation, f.eks. afgræssede enge og strandenge, men også dyrkede marker. Yngle- og rasteområder vil ofte ligge inden for samme område men kan, hvor der er egnede vandringsruter, ligge adskilt.

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) er udbredt i det meste af Danmark. Den yngler i lysåbne vegetationsrige lavvandede søer af varierende størrelse, men med rent vand. Søer af dårligere kvalitet kan fungere som levesteder og rasteområder. Levesteder og rasteområder på land er oftest nær vandhullet og ofte knyttet til skov. Stor vandsalamander stiller større krav til vandkvaliteten end f.eks. løvfør gør.

Ved projekter som har udbringningsarealer op til vand- og vådområder kan der ske en påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV-padder. Lysåbne søer er potentielle yngleområder for alle de nævnte padder mens mere tilgroede søer ofte kan fungere som rasteområder.

Marsvin (*Phocoena phocoena*)

Arten forekommer i alle danske farvande og har levested i Vadehavet og Lillebælt. Der kendes ikke til specifikke yngle- og rasteområder for marsvin.

Der er kun ringe viden om, hvilke menneskeskabte forhold der påvirker marsvinet. Alle større ændringer og indgreb som påvirker havområder er potentielt skadelige for marsvins levevis.

Snæbel (*Coregonus oxyrhyncus*)

Arten lever i Vadehavsområdet og de tilstødende vandløb. Snæbel yngler i de nederste og mellemste dele af større vandløb. Det vurderes, at der foruden Vidå i dag kun findes selvreproducerende bestande i Ribe Å, Varde Å og Brede Å, mens der tilsyneladende er en svigtende eller meget lille produktion af snæbel i Kongeå og Sneum Å og en lille bestand i Brøns Å, hvor der ikke har været udsat yngel. Opstrøms i de forskellige åsystemer er der en række sideløb som er vigtige nuværende eller mulige fremtidige gydeområder for snæbelen, herunder Gelså samt Fladså/Gram Å. Der ligger et forslag til at udvide Natura 2000 området Vadehavet med vandløbsstrækninger Gelså frem til Gelsbro og Gram Å frem til Fole Hareby engvandingssselskabs opstemning med udpegning som potentielt gydeområde for snæbel.

Snæblens ynglesucces er afhængig af god vandkvalitet, grusbund og vintergrønne vandplanter. Yngelen tåler ikke saltvand før de er nået en vis størrelse, og er derfor afhængig af mindre søer og vinteroversvømmede områder som er indskudt i vandsystemet. Efter gydningen trækker snæblen ned i de nedre dele af vandløbene og Vadehavet.

Projekter som forringer vandkvaliteten i vandløb med forekomst af snæbel kan påvirke artens ynglesucces. Ligeledes vil projekter hvor der er særlig risiko for erosion til vandløb kunne påvirke artens yngle- og rasteområder.

Bilag 6 – Skridtmaskine

Haderslev

